

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Infrastruktur- och bostadsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:951 av Jennie Nilsson (S)
Stödet till detaljplanearbete

Jennie Nilsson har frågat mig om vad det hittillsvarande utfallet är, i volym och effekt, för stödet till kommuner avseende detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder och om jag avser vidta några åtgärder utifrån utfallet.

Efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 avsattes medel till två planeringsstimulanser till kommuner för att anta detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive omvandlingar från lokaler till bostäder. För denna reform avsattes 80 miljoner kronor för 2024 och 100 miljoner kronor för 2025. Regeringen har även aviserat 100 miljoner kronor för detta ändamål för 2026.

Motiven till planeringsstimulanserna är flera. De har tillkommit som en av flera åtgärder från regeringens sida för att möta nedgången i bostadsbyggandet och för att svara mot behovet av god planberedskap hos kommunerna, även i ett kärvare

ekonomiskt läge. Tillgången till planlagd mark är som bekant en faktor av stor betydelse för bostadsbyggandet. Många människor önskar dessutom bo i småhus och för att möta denna efterfrågan ser regeringen att kommuner i högre utsträckning behöver tillgängliggöra detaljplanerad mark för småhus. Regeringen ser också ett behov av att bättre nyttja den potential som finns i det befintliga fastighetsbeståndet genom att omvandla lokaler till bostäder, vilket i många fall kräver att en detaljplan antas.

Sedan förordningen trädde i kraft i början av april 2024, har kommuner av varierande storlek ansökt om stöd hos Boverket. Fram till årsskiftet hade totalt 49 ansökningar om stöd avseende totalt 59 detaljplaner inkommit till Boverket från totalt 36 kommuner. Dessa detaljplaner omfattar totalt 2 365 småhus och 11 252 kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea. Boverket beviljade fram till årsskiftet stöd för 32 ansökningar avseende 38 detaljplaner från 26 kommuner. Totalt beviljat stödbelopp uppgick vid den tidpunkten till ca 26,3 miljoner kronor. Av de detaljplaner som beviljats stöd avser 33 möjliggörande av småhusbebyggelse och 5 omvandlingsåtgärder. Dessa detaljplaner omfattar totalt 1 655 småhus och 10 003 kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea.

För att göra det ännu mer attraktivt för kommuner att ta fram nya detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive

omvandling från lokaler till bostäder beslutade regeringen om förordningsändring avseende höjda stödnivåer den 13 februari 2025 och som träder i kraft den 1 april 2025. Stödnivån per småhus höjs från 15 000 kronor till 25 000 kronor, och stödnivån per kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea höjs från 150 kronor till 300 kronor.

Den fortsatta stödgivningen följs upp av Boverket och regeringen följer i sin tur utvecklingen. Det är dock ännu för tidigt att dra några slutsatser om vilken effekten av planeringsstimulanserna har varit i olika avseenden. De flesta detaljplaner tar ett till två år att ta fram, varför den fulla effekten av den aktuella stödförordningen som trädde i kraft förra våren kommer att visa sig först framöver.

Stockholm den 1 april 2025

Andreas Carlson